

TARTALOM

ELŐSZÓ

I. RÉSZ

A SZÜLÉS TERMÉSZETES FOLYAMATA

1. A vajúdás kezdetének közeledtére utaló jelek

2. A szülés szakaszai

- 2.1. A vajúdás
  - 2.1.1. Korai vajúdás (látenciaszak)
  - 2.1.2. Aktív vajúdás
  - 2.1.3. Átmeneti szakasz
- 2.2. A kitolási szak
  - 2.2.1. „Pihenj és légy hálás!” szakasz
  - 2.2.2. Kitolási szak
- 2.3. A lepényi szak
- 2.4. A lepény utáni szak

3. Mi történik a kórházban a gyermek megszületése után?

- 3.1. A méh és a hüvely vizsgálata, a sérülések ellátása
- 3.2. Az anya megfigyelése
- 3.3. Aranyóra
  - 3.3.1. A bőrkontaktus
  - 3.3.2. Ismerkedés
  - 3.3.3. Korai kötődés
  - 3.3.4. Aranyóra koraszülött, illetve beteg gyermek esetén
- 3.4. Az újszülött szülést követő ellátása
- 3.5. A gyermekágyas osztály

4. „Barátság”

5. A gyermekágyas időszak

6. A szülés „normális” ideje

- 6.1. A szülés „normális” ideje a természet szerint
- 6.2. A szülés „normális” ideje a kórházban szülő nőre nehezedő általános elvárás szerint

7. Szülés és fájdalom

- 7.1. Miért fáj a szülés?
- 7.2. A fájdalom megélése
- 7.3. A fájdalom enyhítése
  - 7.3.1. Felkészülés a fájdalomra
  - 7.3.2. Nem gyógyszeres fájdalomcsillapító módszerek
  - 7.3.3. Gyógyszeres fájdalomcsillapítás

8. Szülés és félelem

9. Gátmetszés, gátsérülés, gátvédelem

- 9.1. A gát sérülései
- 9.2. Mi a gátmetszés és milyen gyakran alkalmazzák?
- 9.3. Hasznos és szükséges szülészeti eljárás-e a gátmetszés?
- 9.4. Mitől véd meg a gátmetszés?
- 9.5. Mítoszok és cáfolatuk
- 9.6. A fentiek fényében felmerül a kérdés...
- 9.7. Megelőzhető-e a gát sérülése?
- 9.8. Gátvédelem

10. Az oxitocin

- 10.1. A természetes oxitocin szerepe a szülésnél
- 10.2. Az oxitocin szerepe az utódgondozásban
- 10.3. Az oxitocin generációkon átívelő hatása
- 10.4. A szintetikus oxitocin

11. A szülés testi és lelki hatásai

- 11.1. A szülés testi hatásai
- 11.2. A szülés lelki hatásai

12. A szülés élménye: szép szülés, traumatikus szülés

- 12.1. A szülés mint erőt adó élmény
- 12.2. A szülés mint traumatizáló esemény
Szülészeti erőszak

II. RÉSZ

NEM MINDEN NŐ TUD SZÜLNI? NEM MINDEN BABA TUD MEGSZÜLETNI?

A VÁRANDÓSSÁG ÉS A SZÜLÉS SORÁN ESETLEG FELMERÜLŐ NEHÉZSÉGEK ÉS KEZELÉSÜK

1. Egy kis statisztika: a születés körüli anyai halálozás és a csecsemőhalálozás

- 1.1. A születés körüli anyai halálozás
- 1.2. A születés körüli csecsemőhalálozás

2. Lehetséges problémák a várandósság és a szülés során

- 2.1. Vetélés, koraszülés
  - 2.1.1. Vetélés
  - 2.1.2. Koraszülés
- 2.2. Terminus-túllépés, túlhordás, a szülés megindítása
  - 2.2.1. A terminus, terminus-túllépés és túlhordás
  - 2.2.2. Veszélyes-e a túlhordás?
  - 2.2.3. Várakozás, szülésindítás vagy elektív császármetszés?
  - 2.2.4. A szülés megindítása (szülésindukció)
- 2.3. A méhlepény rendellenességei
- 2.4. Rövid, illetve nyakra tekeredett köldökzsinór, csomó a köldökzsinóron
- 2.5. Fekvési, beilleszkedési, forgási és tartási rendellenességek
  - 2.5.1. A magzat fekvése
  - 2.5.2. A koponya beilleszkedése
  - 2.5.3. A koponya forgása

- 2.5.4. Tartási rendellenességek
- 2.6. Téraránytalanság
  - 2.6.1. A téraránytalanság felismerése
  - 2.6.2. A téraránytalanság lehetséges következményei
  - 2.6.3. A téraránytalanság kezelése
- 2.7. Fájásgyengeség, elégtelen tágulás
  - 2.7.1. A fájásgyengeség oka
  - 2.7.2. A fájásgyengeség kezelése
- 2.8. Lombikbébi, ikerterhesség
  - 2.8.1. Asszisztált reprodukció
  - 2.8.2. Ikerterhesség

III. RÉSZ

A CSÁSZÁRMETSZÉS

1. A császármetszés fogalma és rövid története

2. A császármetszés gyakorisága és optimális aránya. A császármetszés okai

- 2.1. A császármetszés gyakorisága
- 2.2. Mekkora az optimális császármetszési arány?
- 2.3. A császármetszés okai
  - 2.3.1. Életveszély elhárítása, maradandó egészségkárosodás megelőzése
  - 2.3.2. Nem az egészséggel összefüggő körülmények, amelyek császármetszéshez vezethetnek

3. Hogyan lehetne csökkenteni a szükségtelen császármetszések számát?

4. A császármetszés orvosi indikációi

- 4.1. A császármetszés profilaktikus javallatai
- 4.2. A császármetszés vitális javallatai
- 4.3. Néhány elgondolkodtató kérdés
  - 4.3.1. Elektív (programozott, tervezett) császármetszés
  - 4.3.2. Kényelmi császármetszés, császármetszés a várandós nő kérésére
  - 4.3.3. „Kikényszerített” császármetszés

5. A császármetszés kivitelezése

- 5.1. A császármetszés feltétele
- 5.2. Előkészületek
- 5.3. A vágás
- 5.4. A metszés típusa
- 5.5. A baba világra segítése
- 5.6. Varrás

6. Mi történik a kórházban császármetszés után?

7. A császármetszés módja az átélt élmény szempontjából

- 7.1. „Hagyományos” császármetszés
- 7.2. Gyengéd császármetszés
- 7.3. Császármetszés természetes úton, „császárszülés”
- 7.4. „Self-assisted” császármetszés

8. A császármetszés előnye és hátrányai, testi és lelki hatásai

- 8.1. A várandós, illetve szülő nő tájékoztatása
- 8.2. A császármetszés testi hatásai
  - 8.2.1. Rövid távú kockázatok, esetleges szövődmények, következmények
  - 8.2.2. Hosszú távú kockázatok, esetleges szövődmények, következmények
- 8.3. A császármetszés lelki hatásai
- 8.4. A császármetszés gyermekre gyakorolt hatásai
- 8.5. A rehabilitáció lehetőségei

IV. RÉSZ

EGYSZER CSÁSZÁR, MINDIG CSÁSZÁR?

1. A szülés bábai, illetve orvosi modellje

- 1.1. A szülés bábai modellje
- 1.2. A szülés orvosi modellje
- 1.3. A várandósgondozás és a szülésvezetés többféle modellje
- 1.4. Melyik biztonságosabb és melyik segít jobb élményhez?
- 1.5. Akkor mégis miért az orvosi modell az elterjedtebb?

2. Egyszer császár, mindig császár?

- 2.1. Az emberi kockázatérzékelés sajátosságai
- 2.2. A VBAC kockázatai
  - 2.2.1. A hegszétválás
  - 2.2.2. A hegszétválás gyakorisága
  - 2.2.3. A hegszétválás lehetséges következményei
  - 2.2.4. A hegszétválás jelei
  - 2.2.5. Hegbetapintás
  - 2.2.6. A heg vastagsága
  - 2.2.7. A hegszétválás esélyét fokozó tényezők
  - 2.2.8. A hegszétválás esélyét csökkentő tényezők
- 2.3. VBAC kontra elektív császármetszés

3. A konklúzió

V. RÉSZ

VBAC, AVAGY HÜVELYI SZÜLÉS CSÁSZÁRMETSZÉS UTÁN

1. A siker valószínűsége

- 1.1. A VBAC sikerének statisztikai valószínűsége
- 1.2. A VBAC sikerességét befolyásoló körülmények
- 1.3. VBAC kalkulátor

2. A VBAC feltételei és ellenjavallatai

- 2.1. A VBAC feltételei általában
- 2.2. A VBAC abszolút kontraindikációi
- 2.3. A VBAC esettől függő feltételei, kontraindikációi
  - 2.3.1. Az előző császármetszések száma

- 2.3.2. Nagy baba
- 2.3.3. A császármetszés és a tervezett VBAC között eltelt idő
- 2.3.4. Terminus-túllépés
- 2.3.5. A méhlepény állapota
- 2.3.6. Terhességi cukorbetegség
- 2.3.7. Ikerterhesség

3. Felkészülés a VBAC-re

- 3.1. Támogató környezet biztosítása
  - 3.1.1. A gyermek apjának és a tágabb családnak a szerepe
  - 3.1.2. Az orvos és a kórház szerepe
  - 3.1.3. Szülésznő fogadása
  - 3.1.4. Dúla fogadása
- 3.2. Tisztában lenni a szülés természetével, folyamataival
- 3.3. Tisztában lenni a jogainkkal
  - 3.3.1. Alkotmányos alapjogok
  - 3.3.2. Az emberi méltósághoz való jog
  - 3.3.3. Várandósgondozás igénybevétele, visszautasítása
  - 3.3.4. Szabad orvosválasztás, szabad kórházválasztás
  - 3.3.5. Otthonszülés
  - 3.3.6. Az intézmény elhagyásának joga
  - 3.3.7. Ambuláns szülés
  - 3.3.8. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga
  - 3.3.9. Az orvosi titoktartáshoz való jog
  - 3.3.10. A kapcsolattartás joga
  - 3.3.11. Saját tárgyak használata
  - 3.3.12. A tájékoztatáshoz való jog
  - 3.3.13. Az önrendelkezéshez való jog és a beavatkozások visszautasításának joga
  - 3.3.14. Hová fordulhatok panasz esetén?
- 3.4. Ki felelős az anya és gyermeke egészségéért?
- 3.5. Szülési terv
- 3.6. A felkészülést segítő csoportok, foglalkozások, olvasmányok
- 3.7. Lelki felkészülés
  - A szülésélmény feldolgozása*
- 3.8. A magzat felkészítése a megszületésre
- 3.9. Testi felkészülés

4. A szülés helyszínének megválasztása

- 4.1. Otthonszülés
- 4.2. Egy lehetséges megoldás: otthon vajúdni
  - 4.2.1. Ez már az?
  - 4.2.2. Mikor induljunk a kórházba?
  - 4.2.3. Mire tudunk otthon vajúdvá figyelni?
- 4.3. Kórházban vajúdni és szülni
  - 4.3.1. Mi minden történhet a kórházban?
  - 4.3.2. Ambuláns szülés

5. A sikeres VBAC receptje

6. A VBAC testi és lelki hatásai

- 6.1. A VBAC testi hatásai
- 6.2. A VBAC lelki hatásai
- 6.3. Legalább megpróbáltam! (Jobb ma egy TOLAC, mint holnap egy PCS)

VI. RÉSZ

SZÜLÉSTÖRTÉNETEK

Császármetszés

TOLAC

Hüvelyi szülés császármetszés után

VBAC

VBA2C (hüvelyi szülés két császármetszés után)

VBA3C (hüvelyi szülés három császármetszés után)

2VBAC (második hüvelyi szülés császármetszés után)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

OLVASNIVALÓK, FELHASZNÁLT IRODALOM, TÁRGYMUTATÓ

1. Olvasnivalók, filmek

2. Forrásjegyzék

Könyvek

Újságcikkek, tanulmányok

Internetes közlések és egyéb források

Egészségügyi szakmai irányelvek

A WHO által kiadott dokumentumok

Jogszabályok

3. Tárgymutató

A LÉNYEG ÖSSZEFOGLALVA